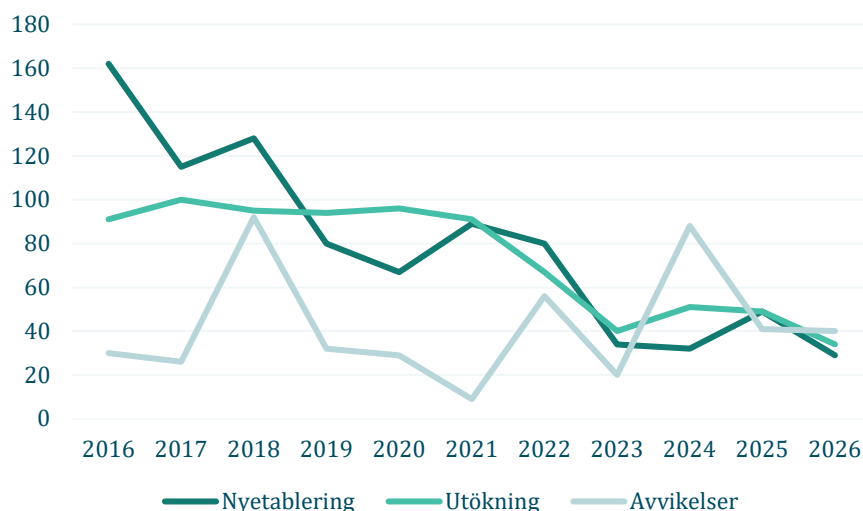

Ansökningar om tillstånd för skolstart 2027/28

Under ansökningsomgången 2026 har Skolinspektionen fått in 29 ansökningar om att starta ny fristående skola och 34 ansökningar om att utöka redan befintlig skola med fler årskurser eller gymnasieprogram. Utöver detta har det kommit in 40 ansökningar om avvikelser från de nationella gymnasieprogrammen, 7 ansökningar om internationell skola och 10 ansökningar om att utföra distansundervisning. Jämfört med 2025 års ansökningsomgång är det enbart antalet ansökningar om att utföra distansundervisning som har ökat.

Diagram 1- Antal ansökningar fördelade på nyetablering, utökning och avvikelser under perioden 2016-2026

Färre ansökningar om nyetablering av fristående skola 2026

I årets ansökningsomgång inkom 29 ansökningar om att starta ny fristående skola. Det är en minskning jämfört med 2025, då 49 ansökningar lämnades in. Sett i ett längre perspektiv ligger årets nivå i linje med en nedåtgående trend sedan början av 2010-talet, där antalet ansökningar successivt har minskat. För grundskola och anpassad grundskola har

sammanlagt 24 ansökningar inkommit, medan 5 ansökningar avser gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Lite mer än hälften av ansökningarna om att starta ny fristående skola kommer från befintliga huvudmän, 16 av 29 ansökningar. Av dessa kommer 14 från sökande med koncerntillhörighet. De två övriga ansökningarna har inkommit från en stiftelse och en ekonomisk förening. De återstående 13 ansökningarna har lämnats in av aktörer som i dagsläget inte driver någon fristående skola. Andelen ansökningar från koncerner är något lägre i år jämfört med tidigare i år. Ungefär hälften av ansökningarna har kommit från sökande med koncerntillhörighet. De senaste fem åren har i genomsnitt 70 procent kommit från koncerner.

Tabell 1 – Antal inkomna ansökningar 2026 uppdelat på skolform

Skolform	Nyetablering	Utökning	Totalt
Grundskola	20	12	32
Anpassad grundskola	4	1	5
Gymnasieskola	4	21	25
Anpassad gymnasieskola	1	0	1
Totalsumma	29	34	63

Färre ansökningar om utökning 2026 jämfört med tidigare år

I 2026 års ansökningsomgång har det inkommit 34 ansökningar om utökning av befintlig fristående skola, vilket är färre än de 49 som inkom 2025. Ansökningarna avser 12 grundskolor, 21 gymnasieskolor och 1 anpassad grundskola.

Merparten av ansökningarna har lämnats in av aktiebolag med koncerntillhörighet. Därutöver har ett mindre antal inkommit från aktiebolag utan koncerntillhörighet samt från stiftelser. En ansökan har lämnats in av en ideell förening.

Huvuddelen av ansökningarna om utökning av gymnasieskola gäller ett nytt yrkesprogram. De vanligaste programmen är barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, fordon- och transportprogrammet samt försäljnings- och serviceprogrammet. Fördelningen motsvarar i stort föregående år, även då gällde en betydande andel av ansökningarna yrkesprogram.

40 ansökningar om avvikelse från nationella gymnasieprogram

I ansökningsomgången 2026 har det inkommit totalt 40 ansökningar om avvikelser från nationella gymnasieprogram. Liksom tidigare år varierar antalet ansökningar eftersom tillstånden är tidsbegränsade och behöver förnyas med jämna mellanrum, vanligtvis vart fjärde år.

Två av årets ansökningar avser riksrekryterande spetsutbildningar inom matematik, med fördjupning inom matematisk analys respektive numeriska och algebraiska beräkningar. Resterande 38 ansökningar gäller nationellt godkända idrottsutbildningar inom en rad olika idrotter, bland annat fotboll, ishockey, handboll, friidrott och golf.

Ansökningar i årets ansökningsomgång skiljer sig en del från 2025, då avsåg majoriteten av ansökningarna riksrekryterande spetsutbildningar.

Sju ansökningar om internationell skola 2026

När det gäller internationella skolor har sju ansökningar inkommit i årets omgång. Samtliga avser internationell skola på grundskolenivå, och tre omfattar även rätt till bidrag för utbildning på gymnasienivå.

Fem av ansökningarna har lämnats in av enskilda huvudmän, varav två ingår i en koncern och tre saknar koncerntillhörighet. Därutöver har två ansökningar inkommit från kommunala huvudmän. Föregående år inkom elva ansökningar om internationell skola.

Tio inkomna ansökningar om undervisning på distans 2026

För distansundervisning har tio ansökningar inkommit. Majoriteten gäller distansundervisning som särskilt stöd i grundskolan, medan två avser särskilt stöd i gymnasieskolan.

Sex av ansökningarna har lämnats in av kommunala huvudmän. De återstående fyra kommer från enskilda huvudmän, varav tre från aktiebolag med koncerntillhörighet och en från ett aktiebolag utan koncerntillhörighet.

Skolinspektionens kommentarer

Fortsatt minskat antal ansökningar om nyetableringar

Antalet ansökningar om nyetableringar fortsätter att minska. Möjliga förklaringar till detta kan vara en kombination av skärpta krav för godkännande av enskilda huvudmän som vill driva fristående skolor och att regeringen aviserat ett antal förändringar som skulle kunna innebära ökad kontroll av vinstdrivande skolor. Skolinspektionen kan se att andelen ansökningar från skolkoncerner minskat något jämfört med tidigare år, vilket skulle kunna tyda på en återhållsamhet inom sektorn.

Demografiska faktorer med minskad elevtillväxt på flera orter i Sverige kan också påverka etablering om det är osäkert om man lyckas attrahera tillräckligt många elever för att bedriva en skola med stabilitet. Ytterligare en förklaring kan vara att det redan finns en överkapacitet av utbildningsplatser vilket gör det svårt för nya skolor i konkurrensen om eleverna.

Några ansökningar handlar om att föreningar vill driva en skola vidare efter kommunens redan fattade eller förväntade beslut om nedläggning till följd av lågt elevunderlag. Dessa ansökningar syftar i regel till att upprätthålla lokal skolnärvaro snarare än att etablera helt nya verksamheter.

Ökad andel ansökningar om yrkesförberedande program

En förklaring till att ansökningar gällande gymnasieskola har minskat kan vara de nya kraven på planering och dimensionering. I ansökningsomgången 2024 och 2025 avslogs en hög andel av ansökningarna om både nyetablering och utökning av gymnasieskola med hänvisning till dessa grunder. De nya bestämmelserna om planering och dimensionering i gymnasieskolan innebär att sökanden ska visa att utbildningen efterfrågas av elever och att det finns ett behov från arbetsmarknaden för att godkännande ska lämnas.

Skolinspektionen kan i årets ansökningsomgång, liksom föregående år, konstatera att en stor andel av ansökningarna om gymnasieskola avser yrkesprogram, bland annat barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, fordon- och transportprogrammet samt försäljnings- och serviceprogrammet. Detta indikerar en anpassning till det kompetensbehov som arbetsmarknaden förväntas ha kommande år, där efterfrågan på yrkesutbildad arbetskraft fortsätter att vara hög.